

Lær dit barn at dele – derhjemme og i børnehaven

Legetøj, tid, opmærksomhed, ture på den fede cykel i børnehaven. Dit barns liv er fuldt af ting, som andre også gerne vil have del i. Så hun må lære at dele. Men hvornår kan du forvente, at hun er klar til at lære denne svære kunst? og hvordan hjælper du hende på vej? Det fortæller psykologen her.

Berig eller bekriq

www.konstruktivkommunikation.dk

Et forrygende foredrag for unge

Kommunikation der skaber trivsel **Annoncevalg** ▶

Foto: Colourbox

?Det er min!? Sofie løber hidsigt fra sandkassen over mod cyklen, som hun satte fra sig for et par minutter siden. Kasper har nu taget plads på den.

?Den havde jeg!? råber Sofie ? uden antræk til at give sig eller have nogen form for forståelse for, at hun jo gik fra den.

Kunne det lyde som en velkendt scene fra legepladsen i dit barns børnehave eller derhjemme, når dit barn har en legekammerat på besøg? Ifølge psykolog Charlotte Clemmensen er det helt normalt og slet ikke farligt eller tegn på, at Sofie er en lille egoist. Hun er tværtimod i gang med en udvikling mod at blive et selvstændigt individ, og i den udvikling ligger opfattelsen af, at cyklen er hendes. Men hun skal lære, at som menneske må man dele, og nu leger hun i sandkassen, og Kasper må godt få cyklen, men at hun kan få den tilbage senere.

?De første mange år af et barns liv er en træningslejr. Barnet øver sig på at forstå verden, herunder at lære at dele. Det er naturligt, at børn har en fase, hvor de siger ?det er min, min, min?. Det er et sundhedstegn, for det betyder, at de er ved at finde ud af, hvem de selv er, og lære, hvordan det, de gør, påvirker andre,? siger Charlotte Clemmensen.

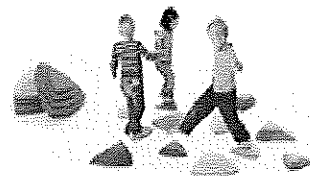
Den voksne viser vejen

Det er i børnehavealderen, at dit barn for alvor bliver opmærksom på regler og normer i menneskeligt samvær. At der er noget, man må, og noget, der er forbudt. Hun bliver klogere og klogere på sig selv og andre mennesker, men det er ikke en udvikling, hun kan klare helt på egen hånd. Der er en idé med, at der er voksne til.

?Færdighederne kommer ikke af sig selv, og de kommer ikke bare med alderen. Børn har hele tiden brug for hjælp og vejledning fra os voksne til at lære at dele. Vi skal hele tiden hjælpe dem, råde dem, vejlede dem. Det er nødvendigt, at vi viser barnet, hvordan man kan dele,? siger Charlotte Clemmensen.

LÆR DIT BARN AT DELE

- Anerkend det, når dit barn reagerer med 'det er mit'. Brug sproget til at forklare, og vis dit barn med klare handlinger, hvordan man deler med andre.
- Lær dit barn, at det nogle gange må vente, mens de voksne taler sammen. Det er med til at give barnet en forståelse af, at det ikke altid kan få hele opmærksomheden for sig selv.
- Giv dit barn lov til at have noget, som det ikke behøver at dele med andre, og sæt det gerne væk, når der er en legekammerat på besøg.

TUMLERUMMET

Her må ord og handling gå hånd i hånd. Gælder konflikten en skovl i sandkassen, så tag barnets hånd, og giv skovlen til kammeraten, mens du siger: ?Kom, nu giver vi Peter den gule skovl, vær så god, så har du den anden at lege med. Det var fint, Peter er glad for, at han kan lege med den gule skovl.?

?Ved at sige det meget tydeligt, hjælper du også barnet med at aflæse, hvordan Peter har det,? siger Charlotte Clemmensen. Dermed udvikler du barnets empati, som er en forudsætning for at kunne dele, på vej.

Forstå barnets følelser

Alle børn er selvfølgelig forskellige, men generelt står empatien sin store prøve mellem 2- og 4-årsalderen. Her kommer børnene typisk i børnehave, hvor der er færre voksne til børnene end derhjemme, og de skal for alvor lære at dele opmærksomhed og vente på, at det bliver deres tur. Det er faktisk ikke nogen nem øvelse. Derfor er det vigtigt, at de finder forståelse hos de voksne.

?Det er vigtigt at anerkende børnenes måde at reagere på, for de er meget sårbare i den alder, og det betyder meget for dem, hvordan de bliver modtaget. Vi skal støtte dem i det selvbillede, de er ved at udvikle, og vise accept af den følelse, de har, så de ikke får en fornemmelse af at være forkerte,? understreger Charlotte Clemmensen.

Sig til Sofie, at du godt forstår, at hun er glad for cyklen, og at selvom Kasper får den nu, så kan hun godt få den tilbage senere. Hun kan ikke nødvendigvis forstå, hvad ?senere? indebærer, så det kan være godt at give hende noget konkret at forholde sig til ved at sige ?nu cykler Kasper lidt på cyklen, så kan du måske cykle på den, når vi har spist vores madpakker, eller når Kasper er gået hjem?.

?Det er selvfølgelig ikke sikkert, at det går så nemt, men bliv ved. Vi må have stor tålmodighed over for vores børn og hele tiden vise handlingen samtidig med, at vi forklarer,? siger hun.

Den gode nyhed er, at børn også udvikler deres sprog i de år, og det er med til at hjælpe hele processen på vej. Nogle gange kan de nå til indbyrdes enighed gennem en diskussion, og så skal du som voksen endelig lade dem klare det selv. Husk dog, at det typisk først er i 4-5-årsalderen, at de for alvor kan overskue, hvis tur det er.

Lær at dele derhjemme

Dit barns evne til at dele bliver testet i børnehaven, men en stor del af øvelsen foregår også derhjemme. Her kan prøven bestå i at dele med søskende, og grænserne bliver ofte prøvet mere af derhjemme, fordi dit barn har en anden tryghed i den sikre base end i institutionen. Mor, far og søskende er der, og de forsvinder ikke, selvom man bliver sur og ikke vil dele.

?Hvis børnene sidder og tegner, og Mathilde vil have den røde farve, som lillesøster bruger, så må du hjælpe Mathilde med at forstå, at ?nu tegner lillesøster med den røde farve, hun skal lige være færdig med den fine nissehue, som hun tegner rød, bagefter kan du bruge den røde farve til at tegne med?. Det handler om hele tiden at øve det med dem,? siger Charlotte Clemmensen.

Et andet eksempel kunne være, hvis dine børn hjælper far med at lave dej til pandekager, og de begge vil bruge piskeriset. Så kan du sige ?først bruger søster piskeriset, så kan du finde tallerknerne og sylletøjet frem, og bagefter kan du piske det sidste, så pandekagedejen bliver rigtig fin. Nu laver far og Matthias pandekager, så kan du og jeg dække et fint bord med servietter og lys?.

Læs mere om, hvordan du lærer dit barn at dele på næste side...